

بعد از عملیات طوفان الاقصی

آینده سیاسی نتانیاهاو

حسین قنبریان

دانشجوی دکتری رشته علوم سیاسی

طی حمله ۷ اکتبر ۲۰۲۳، گروه های شبه نظامی فلسطینی به رهبری حماس، تهاجم گسترده ای را علیه اسرائیل در نوار غزه آغاز کردند. در این عملیات، بیش از هجده هزار فلسطینی شهید و همچنین خسارت ها و تلفات زیادی هم به اسرائیل وارد شده است که شاید مهم ترین ضربه ای که رژیم صهیونیستی در این جنگ متحمل شد، نفوذ حماس به سیستم های اطلاعاتی، دفاعی و امنیتی این رژیم بود و نشان داد که گنبد آهنین برخلاف تبلیغات رسانه ای که اسرائیل و حامیانش از آن در نزد افکار عمومی جهان یاد می کردند هم چندان مستحکم و نفوذناپذیر نیست. این حمله معادله قدرت را در منطقه خاورمیانه دگرگون کرد و باعث تغییر رویکرد تدافعی فلسطین به رویکرد تهاجمی شد تا به واسطه این تحول و دگرگونی در معادله قدرت، بازیگران منطقه ای و جهانی از این تاریخ به بعد به فلسطین به عنوان یک کنشگر تأثیرگذار در منطقه نگاه کنند.

این سؤال در ذهن افکار داخلی در اسرائیل و افکار جهانی به وجود آمده است که آیا طوفان الاقصی پایانی است بر کابینه نتانیا هو و جریان راست‌گرا در اسرائیل یا اینکه یک وحدت ملی میان عناصر چپ و راست فراهم می‌شود؟

باید گفت که حمله حماس در سالروز جنگ یوم کیپور نشانه‌ای است بر پایان عمر سیاسی نتانیا هو و حزب لیکود در اسرائیل همان طوری که تجربه به حاشیه رفتن جریان چپ پس از جنگ اکتبر ۱۹۷۳ در اسرائیل رخ داد، به همان طریق ناقوس افول جریان راست هم در سرزمین‌های اشغالی به صدا درآمده است و تغییرات جدیدی در ساختار سیاسی این رژیم شکل خواهد گرفت و باید گفت که حتی تغییر در ترکیب کابینه و حضور افرادی مانند «لاپید و گانتز» که از طرف‌داران سیاست شهرک‌سازی در کرانه باختری بودند هم کمک چندانی به بحران سیاسی شکل گرفته برای نتانیا هو نمی‌کند؛ اگر چه ائتلاف «لاپید و نتانیا هو» به عنوان کلید عادی‌سازی روابط میان اسرائیل و عربستان سعودی به شمار می‌آید اما با این سیاست هم اعتبار «آقای امنیت» که بسیار آسیب دیده است، ترمیم نمی‌شود.

همان طوری که حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران تأکید کردند که خسارات وارده شده به رژیم صهیونیستی قابل ترمیم نیست؛ در واقع عمق فاجعه را برای اسرائیل و آینده سیاسی نتانیا هو نشان می‌دهد. حملات بی‌رحمانه رژیم صهیونیستی در نوار غزه و بمباران بیمارستان‌ها، مراکز بهداشتی و کشتن غیرنظامیان و هزارانسان بی‌گناه دیگر باعث

یکی از مسائلی که در این دگرگونی قدرت در منطقه حائز اهمیت است و باید مورد واکاوی و بررسی قرار بگیرد؛ «آینده سیاسی پیش روی نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی نتانیا هو و حزب لیکود یا همان راست‌گراها در اسرائیل است.»

این حمله نشان داد که اسرائیلی‌ها ادراک اشتباهی از آسیب‌شناسی حمله حماس داشتند و به همین علت هم بود که آنها کاملاً شگفت‌زده شدند. از لحاظ عقبه تاریخی هم وقتی تحولات جنگ سال ۱۹۷۳ اسرائیل و اعراب را بررسی می‌کنیم، متوجه این نکته می‌شویم که در آن زمان هم ادراک اشتباه اسرائیلی‌ها را باید عامل تأثیرگذار دانست؛ ادراکی که اسرائیلی‌ها از نحوه حمله مصر از راه کانال سوئز داشتند، اشتباه بود. در زمانی که سطح تنش‌های داخلی در سرزمین‌های اشغالی کاهش پیدا کرده بود و در این برهه زمانی، سفر گانتز به واشنگتن و رایزنی برای تسهیل عادی‌سازی روابط میان ریاض و تل‌آویو بود، در این میان، عملیات حماس در جنوب سرزمین‌های اشغالی باعث تغییر معادلات میدانی شد و خسارت‌های جبران‌ناپذیری به سیستم‌های امنیتی، اطلاعاتی و دفاعی اسرائیل وارد کرد.

در این میان، نتانیا هو برای فرار از دست انتقادهای مخالفان سیاسی، مجبور به مطرح کردن ارائه پیشنهاد تشکیل دولت اضطرار ملی با حضور اپوزیسیون شد تا از این راه، با فشار کمتری حمله زمینی - هوایی به باریکه غزه را تشدید کند.

را برای یهودیان رقم زد و ارمغانی همچون ناامنی و هرج و مرج را در سرزمین‌های اشغالی به وجود آورده است. حمله حماس تنها به شکست کوتاه مدت اسرائیل منجر نشد بلکه راهبرد نتانیاها را هم خنثی کرد و ضرباتی به این رژیم وارد شد که در بلندمدت هم امنیت اسرائیل را هدف قرار داده است. باید گفت که این شکست امنیتی رژیم صهیونیستی، مهر تأییدی است بر سیاست‌های اشتباه نتانیاها و کابینه او که منجر به کنار گذاشتن ایشان از قدرت در اسرائیل خواهد شد. نتانیاها که طولانی‌ترین مدت خدمت به عنوان نخست‌وزیر در اسرائیل را دارد؛ حالا با تحولات رخ داده در سرزمین‌های اشغالی، انزوای سیاسی ایشان در حال وقوع است؛ چراکه نظرسنجی‌های شکل گرفته

تنفر و انزوای نتانیاها در نزد افکار عمومی جهانی و نهادهای حقوق بشری شده است. وقتی که نتانیاها در سال ۲۰۰۹ در کمپین انتخاباتی خود، موقعی که شهر «اشکون» مورد اصابت موشک‌های نیروهای فلسطینی قرار گرفته بود، وعده دادند که امنیت را به شهروندان برگرداند و حماس را هم سرنگون کند (بیات، ۱۴۰۲) و از طریق همین ادعا بود که لقب «آقای امنیت» را به دست آورد ولی با گذشت سال‌ها از آن ادعا، با حمله ۷ اکتبر ۲۰۲۳ توسط حماس و خلق طوفان الاقصی، این وعده نتانیاها هم به باد هوارفت و ایشان نتوانست آن امنیتی را که وعده داده بود، در صحنه عمل به دست بیاورد. باید گفت که دولت راست‌گرای نتانیاها، یک بار دیگر ماجرای هولوکاست

در این مدت در رژیم صهیونیستی هم این فرضیه را هرچه بیشتر به واقعیت نزدیک می‌کند.

حتی تشکیل دولت ائتلافی در طول جنگ هم کمکی به نتانیاهو نخواهد کرد و فقط یک وقفه کوتاه مدت در پروسه به حاشیه رفتن ایشان ایجاد خواهد کرد و شکل‌گیری کابینه وحدت ملی هم او را از مجازات و آینده سیاسی تاریکی که در پیش رو دارد، نجات نخواهد داد. منطقی می‌گوید که نتانیاهو همان گلدامیر، نخست‌وزیر سابق اسرائیل در جنگ سال ۱۹۷۳ است که باید هر چه زودتر از سمت خود برکنار شود. شاید نتانیاهو بتواند در کوتاه مدت قدرت را حفظ کند اما در بلندمدت توانایی انجام آن را ندارد. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به دنبال تقسیم مسئولیت شکست و تلاش برای فرار از پاسخ‌گویی به کمیته حقیقت‌یاب پس از پایان جنگ است. با این تفاسیر باید گفت که رهبر حزب لیکود به نظر می‌رسد که در دو مأموریت مهم کابینه خود یعنی مقابله با مقاومت و تکمیل روند عادی سازی روابط با عربستان سعودی به بن‌بست خورده است (خبرگزاری فارس ۱۴۰۲).

همین مسئله، آینده سیاسی وی را با خطر جدی روبه رو ساخته است. باید گفت از بین رفتن امنیت روانی صهیونیست‌ها، موضوعی نیست که به راحتی از سوی دستگاه‌های امنیتی رژیم بخشیده شود و احتمالاً عمر سیاسی نتانیاهو در میان مدت هم به پایان برسد حتی در درون حزب لیکود هم صداهایی به گوش می‌رسد که نخست‌وزیر (نتانیاهو) با سقوط خود، تمام جریان راست‌گرا را با خود به اعماق انزوای سیاسی ببرد.

کاملاً روشن است که از لحاظ سیاسی نتانیاهو مرده است و جسدش در تابوت بر روی دوش حزب لیکود و جریان راست‌گرا در اسرائیل برای همیشه در قبرستان انزواگرایی دفع خواهد شد و دیوار بلندی بین ایشان و قدرت کشیده خواهد شد که حتی اگر جریان راست‌گرا دوباره فرصت پیدا کند که قدرت را در اسرائیل به دست بیاورد، بعید به نظر می‌رسد که دوباره از نتانیاهو به عنوان نخست‌وزیر استفاده کند؛ چراکه دوران تفکر و مدل رهبری نتانیاهو در سرزمین‌های اشغالی به پایان رسیده است.

منابع

بیات، محمد. (۱۴۰۲). پیش‌بینی آینده سیاسی نتانیاهو پس از طوفان الاقصی. اقتصاد نیوز. لینک: <https://www.eghtesadnews.com/%D8-B3%BE%D8%D9%AE%D8%DA%A8/>
خبرگزاری فارس. (۱۴۰۲). سرنوشت سیاسی نتانیاهو پس از طوفان الاقصی چه می‌شود؟. لینک: <https://www.farsnews.ir/news/1402081000485/>